

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΕ 2017/352

«Θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων»

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΚΡΗΣ
Δρ. Πολιτικός Μηχανικός
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΛΘ ΑΕ
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ ΕΛΙΜΕ

ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- ❖ **ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2017/352 «Θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων» (2019)**
- ❖ **ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2013/1315/ΕΕ « Κατευθυντήριες Οδηγίες για την ανάπτυξη Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (TEN-T)» – CONNECTING EUROPE FACILITY (CEF) (2013)**
 - **ΚΥΡΙΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ**
 - **ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΟ (ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ) ΔΙΚΥΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ**
- ❖ **ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΕ 2014/23,24,25/ΕΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ (2016)**

ΕΘΝΙΚΗ ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2017/352 ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ
ΤΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΗΣ ΕΕ

ΠΡΟΚΛΗΣΗ

ΓΙΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- ✓ ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΙΜΕΝΕΣ «ΜΗΧΑΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ» ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΙΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (Παράρτημα II, Κανονισμός 2013/1315/ΕΕ)

ΚΥΡΙΟ ΔΙΚΤΥΟ ΛΙΜΕΝΩΝ

1. ΠΕΙΡΑΙΑΣ
2. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
3. ΠΑΤΡΑ
4. ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ
5. ΗΡΑΚΛΕΙΟ

ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΟ (ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ) ΔΙΚΤΥΟ ΛΙΜΕΝΩΝ

Οργανισμοί Λιμένων ΑΕ

1. ΒΟΛΟΣ
2. ΕΛΕΥΣΙΝΑ
3. ΚΑΒΑΛΑ
4. ΚΕΡΚΥΡΑ
5. ΛΑΥΡΙΟ
6. ΡΑΦΗΝΑ
7. ΧΑΛΚΙΔΑ (ΕΥΒΟΙΑΣ)

Λιμενικά Ταμεία

8. ΚΑΛΑΜΑΤΑ
9. ΚΑΤΑΚΟΛΟ
10. ΚΥΛΛΗΝΗ
11. ΜΥΚΟΝΟΣ
12. ΜΥΤΙΛΗΝΗ
13. ΝΑΞΟΣ
14. ΠΑΡΟΣ
15. ΡΟΔΟΣ
16. ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ
17. ΣΚΙΑΘΟΣ
18. ΣΟΥΔΑ (ΧΑΝΙΩΝ)
19. ΣΥΡΟΣ
20. ΧΙΟΣ

- Ο κατάλογος των λιμένων στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο γίνεται με βάση ετήσιους δείκτες διακίνησης εμπορευμάτων (τόνους) ή επιβατών και υπόκειται σε περιοδική αναθεώρηση
- Ο Λιμένας Αλεξανδρούπολης βρίσκεται εκτός Διευρωπαϊκού Δικτύου

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΙΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (Παράρτημα ΙΙ, Κανονισμός 2013/1315/ΕΕ)

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΚΥΑ 8315.2/02/2007/02-7-2007 «Κατάταξη Λιμένων» (202 Β΄)

- Δεκαέξι (16) Λιμένες Διεθνούς Ενδιαφέροντος
- Δεκαέξι (16) Λιμένες Εθνικής Σημασίας
- Εικοσιπέντε (25) Λιμένες Μείζονος Ενδιαφέροντος
- Πολυάριθμοι Λιμένες Τοπικής Σημασίας

Η ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΝΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΕΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2013/1315/ΕΕ ΜΕ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ:

- ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ 5 ΛΙΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
- ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ ΣΤΟ ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΟ ΔΙΚΤΥΟ
- ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ 20 ΛΙΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΟ ΔΙΚΤΥΟ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΛΙΜΕΝΩΝ – ΔΙΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΛΙΜΕΝΩΝ

- ✓ Η διατήρηση των ελληνικών λιμένων στο διευρωπαϊκό δίκτυο λιμένων απαιτεί αναβάθμιση τους με σημαντικές επενδύσεις σε υποδομές

Η Εθνική στρατηγική πρέπει να διευκολύνει:

- Τη δυνατότητα έγκρισης σημαντικών ευρωπαϊκών, δημόσιων και ιδιωτικών κεφαλαίων για την υλοποίηση τεκμηριωμένων αναπτυξιακών σχεδίων (MASTER PLAN) των λιμένων
- Τη δυνατότητα αξιοποίησης σημαντικών ευρωπαϊκών κονδυλίων από τους «διαδρόμους» του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών για τις οδικές και κυρίως σιδηροδρομικές συνδέσεις των λιμένων
- Τη δυνατότητα αξιοποίησης σημαντικών κονδυλίων για τις μεταφορές από τους λιμένες των νησιών
- Την προσέλκυση σημαντικών ιδιωτικών επενδύσεων για την αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών και την εκμετάλλευση των λιμένων

Η ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΛΙΜΕΝΩΝ – ΛΙΜΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

- **Η Εθνική Λιμενική πολιτική οφείλει να αναγνωρίζει τον εντεινόμενο δια-λιμενικό ανταγωνισμό εντός της χώρας αλλά κυρίως μεταξύ λιμένων χωρών ΕΕ ή εκτός ΕΕ**
 - **Ενδο-λιμενικός ανταγωνισμός δεν έχει αναπτυχθεί στη χώρα μας επί του παρόντος**
- **Οι δημόσιες επενδύσεις και οι «κρατικές ενισχύσεις» υπόκεινται σε πιο ενδεδεγμένο έλεγχο από τη ΓΔ ανταγωνισμού της ΕΕ και τις εθνικές υπηρεσίες ανταγωνισμού πριν την υλοποίησή τους**
 - **Η εύστοχη και ορθή χρήση των εξαιρέσεων από προηγούμενη αναγγελία στην ΕΕ κρατικών χρηματοδοτήσεων (General Block Exemption Regulation) στις λιμενικές υποδομές διευκολύνει τις επενδύσεις στους λιμένες**
- **Οι μεταρρυθμίσεις στη λιμενική αγορά μπορούν να πολλαπλασιάσουν τα θετικά αποτελέσματα των επενδύσεων ή και να αποτελούν σημαντικό ρόλο προσέλκυσής τους.**

Η ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΛΙΜΕΝΩΝ – ΜΟΝΤΕΛΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ

Η εθνική λιμενική πολιτική πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι για μεγάλο χρονικό διάστημα θα υπάρχουν διάφορα μοντέλα διοίκησης λιμένων με κύριο χαρακτηριστικό τη σταδιακή απομάκρυνση από το σύστημα διοίκησης land-lord (Ολλανδία, Βέλγιο, Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία κα)

- Η ιδιωτικοποίηση των φορέων διαχείρισης των 2 μεγαλύτερων λιμένων της χώρας (ΟΛΠ ΑΕ, Αύγουστος 2016 και ΟΛΘ ΑΕ, διαγωνισμός σε εξέλιξη 2017)
 - Ενδεχόμενη ιδιωτικοποίηση μιας ακόμη ΟΛ ΑΕ
 - Μεταφορά μετοχών των άλλων ΟΛ ΑΕ, που κατέχει το ΤΑΙΠΕΔ , στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας («υπερταμείο») προς μελλοντική αξιοποίηση με ποικίλα επενδυτικά σχήματα
 - Η δημιουργία της Δημόσιας Αρχής Λιμένα (αυτοτελούς υπηρεσιακής μονάδας του ΥΝΑΝΠ) όπου υπάρχουν συμβάσεις παραχώρησης με ιδιωτικούς φορείς διαχείρισης λιμένων
- ✓ **Ο Κανονισμός 2017/352 εφαρμόζεται ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς των φορέων διαχείρισης των λιμένων**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2017/352 – ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (Κανονισμός, Άρθρο 1)

β) Υπηρεσία διακίνησης φορτίου, γ) Υπηρεσία επιβατών

- Δεν υπάρχει στην ελληνική νομοθεσία το επάγγελμα «παρόχου λιμενικής υπηρεσίας διακίνησης φορτίου». Πρακτικά ταυτίζεται με το φορέα διαχείρισης του λιμένα
- Διατηρείται σε εργασιακό επίπεδο η «αναχρονιστική» διάσπαση της λιμενικής εργασίας φορτοεκφόρτωσης σε λιμενεργάτες, χειριστές και υπαλλήλους που δεν ανταποκρίνεται την τελευταία τουλάχιστον 20ετία στην τεχνολογική εξέλιξη στους λιμένες (μηχανήματα, IT, TOS κα)
- ✓ **Οι υπηρεσίες αυτές εξαιρούνται από το Κεφάλαιο II του Κανονισμού**
- Η άμεση θεσμοθέτηση της «επιχείρησης παροχής της λιμενικής υπηρεσίας διακίνησης φορτίου (φορτοεκφόρτωση πλοίου, μεταφορά και προσωρινή αποθήκευση φορτίων εντός λιμενικής ζώνης, παραλαβή-παράδοση φορτίου από/σε χερσαία μεταφορικά μέσα)» θα βελτιώνει τις λιμενικές υπηρεσίες, τους κανόνες εργασίας και την επιχειρηματικότητα στους λιμένες

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2017/352 – ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (Κανονισμός, Άρθρο 1)

Η Επιχείρηση παροχής της λιμενικής υπηρεσίας «διακίνησης φορτίου» να μπορεί να παρέχει επίσης και την «λιμενική υπηρεσία επιβατών»

- Η επιχείρηση αυτή μπορεί να δώσει οργανωμένη διέξοδο, με τις σχετικές μεταβατικές διατάξεις, στη σωματειακή οργάνωση της λιμενεργασίας στους 11 ΟΛ ΑΕ και στα Λιμενικά Ταμεία
- Οι επιχειρήσεις αυτές μπορεί να αναπτύξουν το λιμενικό ανταγωνισμό στην παροχή αυτής της υπηρεσίας. Οι πιο εύρωστες θα επενδύουν στους λιμένες κυρίως σε ανωδομές και εξοπλισμό ή θα προσελκύουν επενδυτές
- Υπάρχουν καλές ευρωπαϊκές πρακτικές επιχειρήσεων διακίνησης φορτίων και επιβατών

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2017/352 – ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (Κανονισμός, Άρθρο 1)

στ) Υπηρεσία πλοήγησης

- ✓ Η υπηρεσία αυτή εξαιρείται από το Κεφάλαιο II του Κανονισμού. Μπορεί το κράτος-μέλος να εντάξει την πλοηγική υπηρεσία στο Κεφάλαιο II ενημερώνοντας την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (άρθρο 10 §2)
- Η πλοηγική υπηρεσία αποτελεί «Αυτοτελή Υπηρεσιακή Μονάδα» του ΥΝΑΝΠ. Στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν διαφορά μοντέλα (στις περισσότερες παρέχεται από δημόσιους φορείς)
- Το μοντέλο «αυτοτελούς και αυτοχρηματοδοτούμενης δημόσιας πλοηγικής υπηρεσίας στο ΥΠΑΝΠ» πρέπει να συγκριθεί με μοντέλο «πλοηγικής υπηρεσίας στην ευθύνη των φορέων διαχείρισης λιμένων» τουλάχιστον στους μεγαλύτερους ελληνικούς λιμένες. Μπορεί να εξεταστεί και συνδυασμός μοντέλων με τις μεταβατικές διατάξεις
- Η ενεργοποίηση του άρθρου 10§2 μπορεί να γίνει κατόπιν από την ελληνική κυβέρνηση

Υπηρεσία πρόσδεσης (καβοδεσία) (Κανονισμός, Άρθρο 1, §2γ)

- Η υπηρεσία στη χώρα μας σήμερα προσφέρεται από φυσικά πρόσωπα που είναι υπάλληλοι ΥΝΑΝΠ, ιδιώτες με άδεια και λιμενεργάτες
- Η υπηρεσία αυτή μπορεί να παρέχεται από φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα παροχής λιμενικών υπηρεσιών. Μεταβατικές διατάξεις για το υφιστάμενο προσωπικό του ΥΝΑΝΠ
- Επαγγελματική κατάρτιση του προσωπικού που παρέχει την υπηρεσία

Διεκπεραίωση καταγγελιών (Κανονισμός, Άρθρο 16)

- Η χώρα μας είναι η μόνη στην Ευρωπαϊκή Ένωση που έχει θεσμοθετήσει προκαταβολικά τη «Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων» ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή με αρμοδιότητες πέραν των απαιτήσεων του άρθρου 16 του Κανονισμού για τη «Διεκπεραίωση καταγγελιών»
- Επειδή το μοντέλο διοίκησης των ελληνικών λιμένων απομακρύνεται από το σύστημα land lord, όπου ο δημόσιος φορέας διαχείρισης του λιμένα ασκεί ρυθμιστικές αρμοδιότητες τουλάχιστον στους παρόχους λιμενικών υπηρεσιών, μπορεί να εξηγηθεί η χρησιμότητά της στο πλαίσιο του Κανονισμού
- Με τη λειτουργία όμως της ΔΑΛ είναι αναγκαία η διαβούλευση για επαναπροσδιορισμό ορισμένων αρμοδιοτήτων της ΡΑΛ ώστε να προσιδιάζουν περισσότερο στο Άρθρο 16 του Κανονισμού (τρόπος παρακολούθησης συμβάσεων παραχώρησης, αξιολόγηση κατασκευής και συντήρησης έργων υποδομής κα)

ΤΙΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

(Κανονισμός, Άρθρα 12, 13 και 15§1)

- Η αυτονομία των φορέων διαχείρισης λιμένων στην τιμολογιακή πολιτική τελών υπηρεσιών και υποδομών αποτελεί σημαντική βελτίωση και προκύπτει από τον Κανονισμό
- Να θεσμοθετηθεί η δυνατότητα οι 11 Οργανισμοί Λιμένων ΑΕ και τα Λιμενικά Ταμεία που ανήκουν στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο να εγκρίνουν, με απόφαση ΔΣ, τα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών καθώς και των λιμενικών τελών και στη συνέχεια να τα δημοσιεύουν σε ΦΕΚ (όπως σήμερα στην ΟΛΘ ΑΕ). Να μην απαιτείται έγκριση του ΥΝΑΝΠ για τη δημοσίευση τους
- Η έγκριση του ΥΝΑΝΑΠ στην τιμολογιακή πολιτική να απαιτείται στις περιπτώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας από φορέα διαχείρισης λιμένα

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (Κανονισμός, Άρθρο 14)

- Η πιστοποιημένη επαγγελματική κατάρτιση του προσωπικού που εργάζεται στους λιμένες είναι μέρος ενός «κοινωνικού διαλόγου» των εμπλεκόμενων φορέων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που μπορεί να υπερβεί τις ελάχιστες απαιτήσεις του Κανονισμού
- ✓ **Βασική αρχή: όταν απαιτείται πιστοποιημένη κατάρτιση για την άσκηση του επαγγέλματος ή της ειδίκευσης να προσφέρεται υπό την εποπτεία του κράτους με ανοιχτό, ανάλογο και εύκολα προσβάσιμο τρόπο στους ενδιαφερόμενους (να μην οδηγεί σε «κλειστά επαγγέλματα»)**
- Η εφαρμογή της πιστοποιημένης κατάρτισης (ΕΟΠΠΕΠ και φορέων ΕΣΥΔ) του ν. 4455/2017 για τους φορτοεκφορτωτές λιμένων μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα «κοινωνικού διαλόγου»
- Η πιστοποιημένη κατάρτιση σε θέματα «Υγείας και Ασφάλειας» εργαζόμενων στους λιμένες μπορεί επίσης να είναι μέρος του «κοινωνικού διαλόγου»

Ο Κανονισμός 2017/352
παρέχει ορισμένες δυνατότητες μεταρρυθμίσεων ώστε το
ελληνικό λιμενικό σύστημα να ανταποκριθεί στον εντεινόμενο
Λιμενικό ανταγωνισμό

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ